

COOL AFTER SCHOOL

Προτιμήθηκε αυτή η ονομασία η οποία αναδεικνύει δύο βασικά συστατικά του προγράμματος

A. Την αποστολή του

Η αποστολή του προγράμματος είναι να δώσει τα αναγκαία εφόδια στο παιδί για να αντιμετωπίσει **με άνεση (cool)** τις όποιες πιέσεις τον κάνουν ευάλωτο στις εξαρτήσεις είτε προέρχονται από τους ομότιμούς του είτε από το ευρύτερο περιβάλλον διαβίωσης του.

B. Το περιβάλλον εφαρμογής του.

Το περιβάλλον εφαρμογής είναι το **σχολικό, με απογευματινό ωράριο (after school)** και με βασικό υλικό την ψυχαγωγική και δημιουργική αξιοποίηση των τεχνών και των γραμμάτων.

Αναγκαιότητα

Η βιβλιογραφία στον τομέα των εξαρτήσεων ενισχύει ολοένα και περισσότερο την αναγκαιότητα για επικεντρωμένη και ενδεδειγμένη πρόληψη. Η πρόληψη τίθεται ως προτεραιότητα στην αντιμετώπιση των εξαρτήσεων καθότι, η θεραπεία των εξαρτήσεων είναι ιδιαίτερα δύσκολη, μακρόχρονη, δαπανηρή και με σημαντικές κοινωνικές προεκτάσεις. Επίσης η πρόληψη φαίνεται να επιφέρει καλύτερα αποτελέσματα όταν στοχεύει σε νεαρές ηλικίες και κυρίως σε προεφηβικές ηλικίες.

Τα τελευταία χρόνια αρκετές έρευνες τεκμηριώνουν ότι το σχολικό περιβάλλον ευνοεί την ανάπτυξη και σημαντικών αρνητικών επιδράσεων στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και κυρίως φαινόμενα όπως του σχολικού εκφοβισμού (bullying), συνδέονται με τους παράγοντες ευαλωτότητας στην εξάρτηση. Είναι γενικά γνωστό ότι η πίεση των ομοτίμων (δηλαδή η πίεση που εξασκούν αναμεταξύ τους τα νεαρά συνομήλικα άτομα) είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες έναρξης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.

Επίσης, πιο πρόσφατα διαπιστώθηκε ότι οι κακές επιδράσεις στο σχολικό περιβάλλον μπορεί σε κάποια ευάλωτα παιδιά να πυροδοτήσει μεγαλύτερη εσωστρέφεια, κοινωνική απομόνωση, προσκόλληση και εν τέλει εξάρτηση από τα ηλεκτρονικά μέσα. Επομένως η εφαρμογή προγραμμάτων στο σχολικό περιβάλλον τα οποία έχουν προληπτικό χαρακτήρα και κυρίως στοχεύουν στην ενδυνάμωση της ψυχικής ανθεκτικότητας των νέων με εφαρμογές που τις καθιστούν ελκυστικές (πχ ψυχαγωγία με τέχνες και γράμματα), έχουν ιδιαίτερη αξία όταν εφαρμόζονται στις μέρες μας. Εξάλλου όπως αναφέρει η ΑΑΕΚ στο σχέδιο δράσης 2013 - 2020, ιδιαίτερης σημασίας είναι να αναγνωρίζονται και συνυπολογίζονται οι κοινωνικοί, πολιτισμικοί και οικονομικοί παράγοντες που συνδέονται με τα επίπεδα υγείας του πληθυσμού καθώς και με τις συμπεριφορές υγείας του ατόμου. Προτεραιότητες των προγραμμάτων πρόληψης σύμφωνα με το σχέδιο δράσης 2013-2020 είναι η στήριξη ευάλωτων ομάδων και η παροχή προγραμμάτων σε περιοχές υψηλού κινδύνου.

Γενικός Σκοπός

Το COOL AFTER SCHOOL αποτελεί ένα πρόγραμμα επικεντρωμένης πρόληψης που απευθύνεται σε μαθητές μέχρι 15 ετών και έχει ως γενικό σκοπό να ενισχύσει την ψυχική τους ανθεκτικότητα και να τους θωρακίσει απέναντι στις εξαρτήσεις μέσα από διαδικασίες δημιουργικής απασχόλησης βασισμένες στις τέχνες και τα γράμματα.

Επιμέρους στόχοι

Το Cool After School μέσα από την ενασχόληση με τέχνες (λ.χ. μουσική, χορός, θέατρο, ζωγραφική), και γράμματα (λ.χ. μυθολογία, ποίηση, λογοτεχνία, παραμύθι, ανεκδοτολογία) στοχεύει να προσφέρει σε παιδιά δημοτικού και γυμνασίου τα ακόλουθα:

- (α) Εμπλουτισμό της ψυχαγωγίας τους με δραστηριότητες υγιούς απασχόλησης.
- (β) Διεξόδους συναισθηματικής έκφρασης και εκτόνωσης
- (γ) Ενίσχυση μιας θετικής στάσης απέναντι στη γνώση και τις τέχνες μέσα από ευχάριστες διαδικασίες μάθησης όπου δεν θα τεθεί ως προτεραιότητα η καλλιέργεια ανταγωνιστικής μάθησης.
- (δ) Καλλιέργεια της αυτογνωσίας.
- (ε) Βελτίωση δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη διεκδικητική συμπεριφορά και τη συνεργατικότητα.
- (στ) Εξοικείωση με σημαντικές αξίες ζωής όπως η υγεία, η ελευθερία, η ειρήνη, η αλληλεγγύη, η δημοκρατία, η ασφάλεια, η δικαιοσύνη, η φιλαλήθεια, η αγάπη, η φιλία κ.α.

Ομάδα στόχος

Ο πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται το Cool After School είναι μαθητές που φοιτούν στο δημοτικό και το γυμνάσιο.

Οι μαθητές που θα συμμετάσχουν θα πρέπει να εκφράσουν προσωπικό ενδιαφέρον ενώ χρειάζεται να εξασφαλιστεί η γραπτή συγκατάθεση των γονέων τους. Στη συγκατάθεση των γονέων θα περιληφθεί η δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες που τηρεί το σχολείο σχετικά με τη σχολική επίδοση και τη διαγωγή των παιδιών.

Για τον εντοπισμό της ομάδας - στόχου θα προωθηθούν ηλεκτρονικά μηνύματα και θα διανεμηθούν ενημερωτικά φυλλάδια στο σχολείο και στους συνδέσμους γονέων. Θα πραγματοποιηθούν επίσης συγκεντρώσεις για την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων γονέων, μαθητών και εκπαιδευτικών.

Φάσεις υλοποίησης

Φάση 1. Να πληροφορηθεί πληθυσμός - στόχος για την αποστολή του COOL AFTER SCHOOL, να συλλεχθούν οι αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους και να επιλεγούν οι συμμετέχοντες.

Φάση 2. Να ανιχνευτεί η καταλληλότητα των ενδιαφερομένων για συμμετοχή στο πρόγραμμα και ο βαθμός ενασχόλησης και οι στάσεις τους απέναντι σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τις τέχνες και τα γράμματα.

Φάση 3. Να επιλεγούν οι συμμετέχοντες και να καταταχθούν ομάδες με μέγιστο τα 15 άτομα ανά ομάδα.

Φάση 4. Εφαρμογή των παρεμβάσεων.

Φάση 5. Αξιολόγηση του αποτελέσματος

Φάση 6. Διάχυση του αποτελέσματος

προσωπικό

Στο Cool After School συμμετέχουν μέλη από το έμμισθο και εθελοντικό προσωπικό του ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ με κατάρτιση και εμπειρία στον τομέα της πρόληψης των εξαρτήσεων και οι οποίοι διαθέτουν βασικές δεξιότητες για την απασχόληση παιδιών με τη χρήση των τεχνών και των γραμμάτων.

Γεωγραφική εμβέλεια

Το Cool After School εφαρμόζεται σε παγκύπρια κλίμακα πάντοτε σε συνεργασία με σχολεία, οργανωμένους γονείς ή φορείς που ασχολούνται με την νεολαία και την πρόληψη.